

Sociālo mediju lietošana profesionālos nolūkos

Temata apguves mērķi

- Sagatavoties diskusijai par sociālo mediju lietošanas paradumiem.
Tā tu izvērtēsi savu attieksmi pret sociālo mediju lietošanas paradumiem.
Tu pārdomāsi ikdienas darbības, kas saistītas ar sociālo saziņas līdzekļu lietošanu.
- Veidot izpratni par valodu kā vairāklīmeņu sistēmu.
- Apzināties rakstīšanu kā vienu no komunikācijas formām.
Rakstīšanā tev nepieciešamas zināšanas un atbildīga rīcība par sniegto informāciju.
- Mērķtiecīgi un apzināti pētīt informāciju – kritiski izvērtēt informācijas kvalitāti, veikt informācijas analīzi pēc norādītajiem kritērijiem.
- Padziļināt prasmi integrēt un savā darbā interpretēt informāciju no dažādiem avotiem.
- Izvēlēties mērķim atbilstošu informācijas apstrādes un strukturēšanas veidu.

Iepazīsties ar šajā tematā apgūstamajām prasmēm!

Temata apguves beigās tu:

- iesaistīsies diskusijā par sociālo mediju lietošanas paradumiem;
- zināsi, kā izmantot atslēgvārdus viedokļa sagatavošanai;
- teksta veidošanā izvēlēsies atbilstošu informācijas apstrādes un strukturēšanas veidu;
- veidosi mācību projektu;
- uzrakstīsi jaunrades darbu “Rakstītāja kultūras kodekss”;
- pievērsīsī uzmanību rakstu kultūrai komentāros digitālajā vidē;
- pratīsi pamatot viedokli par
 - ✓ teksta nolūku,
 - ✓ personu rīcību,
 - ✓ notikumu cēloņiem un sekām;
- raksturosi autora individuālo valodas stilu;
- raksturosi autora individuālā valodas stila ietekmi uz adresātu.

Lai to sasniegtu, stundās tu:

- veidosi domu karti;
- pētīsi dažādu mediju tekstos izmantotos valodas līdzekļus, tai skaitā valodu *Facebook* un *Twitter* vietnēs;
- pierakstīsi un apkoposi informāciju par valodas lietojumu dažādos tekstos;
- pētīsi dotos paraugus un sev piemērotākos izmantosi “Rakstītāja kultūras kodeksa” veidošanā;
- veidosi “Rakstītāja kultūras kodeksu”;
- iepazīstināsi ar “Rakstītāja kultūras kodeksu” klasesbiedrus;
- uzklausīsi klasesbiedru ieteikumus teksta uzlabošanai;
- digitālajā vidē pētīsi un vērtēsi dažādu komentāru valodas kvalitāti;
- mācīsies digitālajā vidē sniegt pieklājīgus komentārus.

Diskusijas “Sociālo mediju lietošanas paradumi un nolūki” domu karte

Izveido domu karti! Tā tu labāk sagatavosies klases diskusijai “Sociālo tīklu lietošanas paradumi un nolūki”.

- Izmanto atslēgvārdus *darbs, draugi, emuārs, e-pasts, mērķis, iespējas, informācija, izglītība, izklaide, komunikācija, laiks, tērzētava!*
- Ja nepieciešams, pievieno vēl citus atslēgvārdus! Sakārto atslēgvārdus pēc nozīmīguma!

Kuri atslēgvārdi veido domu kartes pamatlīmeņus? Šos vārdus raksti tuvāk centrālajam jēdzienam!

Kuri atslēgvārdi veido domu kartes apakšlīmeņus? Šos vārdus pievieno konkrētam pamatlīmeņa atslēgvārdam!

- Vai šajā domu kartē varētu būt arī šādi atslēgvārdi: nogurums, pieredze, manipulācija, aizņemtība, maldi, slinkums, izlikšanās, drošība, neatlaidība, padoms? Ja nepieciešams, pievieno šos atslēgvārdus!

The diagram shows a central node labeled "Sociālie tīkli" (Social networks) in a light blue rounded rectangle. Surrounding this central node are 14 empty rectangular boxes, arranged in a hierarchical structure to represent a mind map. The boxes are organized as follows:

- Top level: 2 boxes
- Second level: 3 boxes
- Third level: 3 boxes
- Bottom level: 2 boxes

Sabiedrībā pazīstamu cilvēku sociālo tīklu saturs un valoda: valodas pētniecības plāns

1. Izraugies sabiedrībā pazīstamas personības publiskā profila vietni, piemēram, *Facebook* un/vai *Twitter* profilu! Sabiedrībā pazīstamas personības ir, piemēram, politiķi, mākslinieki, sportisti, žurnālisti.

Izpēti sabiedrībā pazīstamās personības tekstos lietoto valodu! Izmanto plānu!

Norādi ar “+” tās pazīmes, kuras šajos tekstos tiek ievērotas!

Pieraksti piemērus no tekstiem, ja tas iespējams!

	Pazīmes	+	Piemēri
I. Saturs	Autora tekstu saturs ir skaidrs un saprotams.		
	Autora teksti ir publiski pieņemami. Tas nozīmē: • nav aizvainojoši; • nav diskriminējoši; • nav nepieklājīgi; • nav neētiski; • nav rupji u. tml.		
	Autora teksti ir interesanti, patīkami lasāmi.		
II. Valodas stils	Autors tekstus rakstījis vienotā stilā.		
	Stils ir ieturēts un korekts.		
	Autors izvēlēties tekstu stilu atbilstoši informācijas saturam un adresātam.		

	Pazīmes	+	Piemēri
III. Leksika	Autors lietojis leksiku jeb vārdu krājumu atbilstoši tekstu stilam.		
	Autors tekstos vairāk izmantojis vispārlietojamo leksiku.		
	Autors lietojis svešvārdus, jaunvārdus. (Tev jāvērtē arī svešvārdu un jaunvārdu saprotamība, samērīgums!)		
IV. Morfolģija	Autors tekstos izmantojis dažādu vārdšķiru vārdus. (Nosaki, kuru vārdšķiru vārdu ir vairāk!)		
	Autors lietojis apstākļa vārdus un partikulas.		
	Autors lietojis izsaukmes vārdus un skaņu atdarinājumus.		
IV. Sintakse	Autors lietojos sintaktiskās uzbūves ziņā daudzveidīgus teikumus.		
	Teikumu saturs ir saprotams.		
	Autors pareizi lietojis pieturzīmes.		
	Autors lietojis dažādas sintaktiskās konstrukcijas.		

	Pazīmes	+	Piemēri
V. Tekstveide	Autora tekstiem ir ievads, galvenā daļa un nobeigums.		
	Autors tekstos ir ievērojis teksta pazīmes. Teksta pazīmes ir mērķtiecība, sakarīgums, pilnīgums, pabeigtība.		

2. Uzraksti galvenos secinājumus par izraudzītās personības tekstu kvalitāti sociālajos tīklos!

Mani secinājumi.

3. Ja tavos secinājumos izteiktais vērtējums nav pilnībā pozitīvs, veic šo uzdevumu!
Secīgi norādi 3 svarīgākās nepilnības izraudzītās personības tekstos sociālajos tīklos!
Tavas norādes ļaus personībai uzlabot tekstu kvalitāti.

Mani ieteikumi

1.

2.

3.

Rakstītāja kultūras kodekss

1. Pārrunā ar klasesbiedru, kas ir kodekss!

Vai esat pareizi izpratuši šo terminu? Pārbaudei izmantojiet vārdnīcu!

2. Izlasi izteikumus!

Norādi, kuri no izteikumiem varētu attiekties uz rakstītāja kultūras kodeksu!

Pievieno sarakstam arī savas idejas!

Pirms nosūtīšanas pārlasīt uzrakstīto īsziņu.	Nelietot emocijzīmes oficiāla rakstura vēstulē.	Ievērot visas tekstveides prasības.
Sniegt tikai saziņas tematam nepieciešamo informācijas daudzumu.	Visus rakstu darbus izpildīt rūpīgi un iesniegt laikus.	Sakārtot pieturzīmes atbilstoši interpunkcijas normām.
Lietot pareizrakstības pārbaudes programmu.	Rakstīt glītā un salasāmā rokrakstā.	Izmantot tikai latviešu alfabēta burtus.
Lietot tikai oficiāli pieņemtos vārdu un nosaukumu saīsinājumus.		Ievērot lapas formātu un izkārtot tekstu atbilstoši tā veidam.
Lietot lielos sākumburtus, kur tas nepieciešams.	Pārlicināties par visu vārdu pareizrakstību.	Atbildēt uz e-pasta vēstulēm 24 stundu laikā.
Publiskajā saziņā nelietot necenzētus vārdus.	Rakstot rokrakstā, pārdalīt vārdus pārņemšanai jaunā rindā.	Šaubu gadījumos izmantot pareizrakstības vārdnīcu.
Pirms rakstīšanas noskaņoties un koncentrēties.	Rakstīt tekstu atbilstoši tekstveides pazīmēm.	Vienmēr parakstīt savu tekstu.

3. Izveido rakstītāja kultūras kodeksu!

Izmanto darbības vārdus piemērotā izteiksmē un personā!

Tu darbības vārdus vari lietot, piemēram,

- vajadzības izteiksmē vienskaitļa 2. personas formā (piemēram, tev jāraksta);
- pavēles izteiksmē daudzskaitļa 2. personas formā (piemēram, rakstiet!);
- īstenības izteiksmē 3. personas formā (piemēram, viņš raksta).

Izdomā, kura forma ir vairāk atbilstoša kodeksa tekstam!

4. Ar izveidoto kodeksu iepazīstini klasesbiedrus!

Īsi raksturo katras prasības izvēli! Uzklusi klasesbiedru ieteikto!

5. Kuras no kodeksā ietvertajām prasībām tu pats ievēro vienmēr?

Kuras no kodeksā ietvertajām prasībām tu pats ievēro dažkārt?

Kuras no kodeksā ietvertajām prasībām tu neievēro gandrīz nekad?

Ko tu varētu mainīt, lai uzlabotu savu rakstītāja kultūru?

Informācijas analīze

1. Iepazīsties ar tekstu no emuāra “Vārdotājas piezīmes”! Izpēti tabulu!

Ko iesākt ar tviteri?

Vai jūs zinājāt, ka vārds “tviteris” latviešu valodā ir apstiprināts? To oficiāli var lietot visur, kur nepieciešams. Jūs neticat? Bet tā tiešām ir. Terminologi pārāk ilgi nedomāja. Un līdz ar tādiem vārdiem kā blenderis, printeris un skeneris atļāva lietot arī **tviteri** latviešu valodā. Jā, ar mazo burtu un lokāmu galotni.

Ja kaut kur vajag smalki un literāri pareizi izteikties, tagad nav jāsaka *mikroblogošanas vietne Twitter*, *sociālais tīkls Twitter* vai ko tik vēl ne. Pavisam droši drīkst sacīt *tviteris*. Un teorētiski visiem to vajadzētu saprast pareizi.

Kāpēc gan vietnes nosaukums tiek padarīts par sugas vārdu? Es nezinu, kāpēc terminologi tā nolēma. Bet es varu piedāvāt savu skaidrojumu. Latviešu valodā vārdam “tviteris” nav nevienas citas nozīmes. Tikai jau zināmā. Arī pats pakalpojums tāds ir viens vienīgais un unikāls. Tāpēc nekādi pārpratumi nevar rasties. Angļu valodā vārdam *twitter* var sameklēt vēl kaut kādas ar čivināšanu un putniem saistītas nozīmes. Taču latviešu valodā tādu nav. Un šī ir valodas lietotājiem ļoti draudzīga pieeja. Tviteris ir lokāms vārds. Vārdam ir viena nozīme. Nav jālieto lielais burts. Priecājieties!

Bet te gan terminologi vēl nav paspējuši kārtību ieviest. Latviešu valodas aģentūra 2011. gadā atbildēja, ka Twitter būtu lietojams kā sugas vārds “tviteris”. Viena ziņa ir **tvīts**. Rakstīt šādas ziņas ir **tvītēt**. Tvītu rakstītājs ir **tvītētājs**. Sazināšanās tviterī ir **tvītošana**. Taču turpat ir sniegta atsauce uz Akadēmisko terminu datubāzi *AkadTerm*. Akadēmisko terminu datubāzē *AkadTerm* angļu vārdam *Twitter* tiek atrasts tikai viens termins – Twitter short message – *Twitter sīkziņa*. Kretīni. Tomēr Akadēmisko terminu datubāzē *AkadTerm* ir atrodami vārdi “tvīts” un “tvītošana”. Tātad viss ir oficiāli. Nepieciešamības gadījumā var droši atsaukties uz *AkadTerm*. Te šie termini ir atrodami. Izņemot pašu tviteri. Tāda termina tur pagaidām nav.

(“Vārdotājas piezīmes”, 2016. gada 14. janvāris.

Pieejams: <http://vardotaja.blogspot.com/p/vardotaja.html>)

Angļu valodā	Latviešu valodā	Paskaidrojums
<i>Twitter</i>	Tviteris	Kompānijas <i>Twitter</i> saziņas pakalpojums internetā rakstāms ar mazo burtu līdzīgi kā <i>televīzija</i> , <i>telefons</i> , <i>internets</i> ; izrunā – [tvitteris].
<i>tweet</i> (nomen)	Tvīts	Viens tvitera ieraksts, ziņa, paziņojums.
<i>tweet</i> (verb)	Tvīt	Rakstīt tvītus.
<i>tweeting</i>	Tvītošana	Tvītu rakstīšana, sazināšanās ar tvitera palīdzību.
<i>tweeter</i>	Tvītētājs	Tvītu rakstītājs.
<i>tweetup</i> (<i>Twitter + meetup</i>)	tvikšanās (no <i>tviteris + tikšanās</i>)	Ar tvitera palīdzību organizēts pasākums. Piemēram, interešu grupu tikšanās, preses konference, jaunu produktu demonstrācija.
<i>retweet</i> (nomen)	retvīts, pārtvītojums	Pārpublicēts tvīts.
<i>retweet</i> (verb)	retvīt, pārtvīt	Pārpublicēt tvītu.
<i>twitterverse</i> (<i>Twitter + Universe</i>)	tviterverss (no <i>tviteris + universs</i>)	Tvitera informācijas un saziņas telpa, tvitera lietotāju kopiena; izrunā – [tvittervers].
<i>twittosphere</i> , <i>twitosphere</i>	Tvitosfēra	Tvitera informācijas un saziņas telpa, tvitera lietotāju kopiena; izrunā – [tvittosfēra].
<i>follower</i>	Sekotājs	Tvitera lietotājs, kurš pieteicies lasīt cita konkrēta lietotāja tvītus, sekot tā tvītiem.

Angļu valodā	Latviešu valodā	Paskaidrojums
<i>follow</i> (verb)	Sekot	Regulāri lasīt cita konkrēta lietotāja tvītus, sekot tā tvītiem.
<i>reply</i> (nomen)	Atbilde	Tvitera lietotāja atbilde citam konkrētam lietotājam.
<i>twammer</i> (<i>Twitter + spammer</i>)	Tvameris	Tvitera lietotājs, kas tviteri izmanto nevēlamas informācijas izplatīšanai. Parasti nevēlamā informācija ir komerciāla rakstura.

2. Veic informācijas analīzi!

- Ko tu jau zināji?
- Ko tu uzzināji no jauna?
- Ko tu nesapрати?
- Kura informācijas daļa tev turpmāk būs noderīga? Kuros gadījumos? Kāpēc?
- Kurai informācijas daļai tu nevari piekrist? Kāpēc?
- Kura informācijas daļa tev šķiet neticama (nepatiesa)? Kāpēc?
- Ko no iegūtās informācijas tu varētu izstāstīt saviem draugiem?

3. Kā raksta komentāru?

Komentārs – publicistikas žanrs. Komentārā īsi analizē un vērtē kādu sabiedrisku vai politisku notikumu, pasākumu u. tml.

4. Uzraksti komentāru lasītajai informācijai!

Izpēti citu lasītāju komentārus emuārā “Vārdotājas piezīmes” (piemēram, skaties <http://vardotaja.blogspot.com/2017/01/aktualitates-rektors-un-personvardi-ar.html#comment-form>)! Tas palīdzēs tev uzrakstīt komentāru.

Valodas kvalitāte sociālajos tīklos

1. Izlasi sludinājumu!

“Language START” piedāvā ANĢĻU, DĀŅU, FRANČU, ITĀĻU, KRIEVU, LATVIEŠU, POĻU, SPĀŅU, VĀCU un ZVIEDRU valodas nodarbības.

Dažādi zināšanu līmeņi!

Mācības notiek pašā Jelgavas centrā mājīgās telpās un patīkamā atmosfērā pie profesionāliem pasniedzējiem – ar atbilstošu izglītību un darba pieredzi gan Latvijā, gan ārvalstīs!

Pilna maksa mēnesī: 68 EUR (8 nodarbības). Piedāvājam dažādas atlaides.

Vairāk: šeit

Iespēja mācīties gan grupās, gan individuāli!

Mūsu svešvalodu kursus/individuālajās nodarbībās tiek attīstītas visas 4 valodu prasmes – runāšana, rakstīšana, klausīšanās un lasīšana – profesionālu pasniedzēju vadībā!

Noslēgumā izsniedzam zināšanu līmeni apliecinošu **APLIECĪBU!**

Tālr. 29088605, e-pasts: info@languagestart.lv

Izlasi komentārus pēc šī sludinājuma!

Komentāros nav labota ne pareizrakstība, ne stils, ne tehniskās zīmes un datorraksts.

Komentāri

Baiba 29/04/2016 01:46 Labdien!

Vai būtu iespēja mācīties nīderlandiešu valodu? Paldies

Andrejs 08/09/2016 23:41

Vai Jus pasniedzat Norvegu valodu?

Kaspars 18/10/2016 16:29

Vai ir pieejami portugalu valodas kursi??

Екатерина 02/01/2017 11:19

Здравствуйте!интересует латышский язык, набираете ли группу????

arī Kaspars 18/01/2017 23:00

Cik es saprotu, tad Jūsu valodu kursu beidzējiem kursa beigās izsniedz apliecību, kam nav nekāda vērtība? Tik vien kā izziņas vērtība, ka tāds un tāds cilvēks ir mācījies valodu tik un tik stundas.....

:(

P.S.

Cik es skatos tad arī visi svešvalodu pasniedzēji nav diplomēti valodu speciālisti?

P.P.S.

Neapvainojoties par maniem jautājumiem, man tikai ir svarīgi zināt, kāds ir juridiskais pamats šādiem valodas kursiem.

Ieva 31/07/2017 10:23

Labdien!

Kad un kurās dienās paredzētas vācu valodas apmācības? Paldies!

Līga 25/08/2017 17:31

Cik lūdzu maksā viena individuālā nodarbība?

Ana 28/08/2017 11:58

Sakiet, lūdzu, kādās dienās plānotas spāņu valodas apmācības? Paldies!

Ilga 07/11/2017 11:21

Vai plānojat arī pasniegt dāņu valodu?

Zanda 11/12/2017 14:26

Sveiki ka jums ir ar zviedru valodas kursiem?

anda 14/12/2017 18:09

Labdien!! Vai ir plānots pasniegt norvēģu valodas kursus??

Baiba 06/01/2018 11:03

Labdien! Vai pasniedzat somu valodu?

Anonīms 27/02/2018 10:25

Labdien, vai ir iespēja mācīties valodu, nākot jau ar skolas darbiem, ar mērķi saņemt ieteikumus, labojumus, un paskaidrojumus, par konkrētiem uzdevumiem?

Anonīma 29/04/2018 18:57

Sveiki! Vai ir iespējams sākt krievu valodas kursus jebkurā brīdī vai arī ir brīdis, kad tiek nokomplektētas grupas? Kad būtu iespējams sākt mācības?

Zane 25/05/2018 18:48

Vai var pieteikties vacu valoda kursos.?

Anonīms 05/07/2018 13:13

Labdien ! Kā šobrīd ir ar angļu valodas kursiem, vai ir jau nokomplektētas grupas, vai varbūt ir iespējams kādai pievienoties?

2. Novērtē šajos komentāros lietotās valodas kvalitāti:

- satura skaidrību un saprotamību;
- izteiksmi;
- stilu;
- pieklājību;
- ortogrāfiju jeb vārdu pareizrakstību;
- interpunkciju jeb pieturzīmju lietojumu;
- tehnisko izpildījumu!

Uzraksti savu vērtējumu 4–5 teikumos!

Mans vērtējums.

3. Kurš komentārs ir uzrakstīts vislabāk? Kāpēc tu tā domā?

Uzraksti savu atbildi vienā teikumā!

4. Kuru komentāru tu uzskati par vissliktāk uzrakstīto? Kāpēc tu tā domā?

Uzraksti savu atbildi vienā teikumā!

5. Uzraksti savu komentāru šim sludinājumam! Izmanto visus tev zināmos līdzekļus, lai tavs komentārs būtu kvalitatīvs!

Mans komentārs.

Kāpēc ne vienmēr drīkst uzticēties sociālajiem tīkliem? Tava drošība internetā

Papildini savu vārdnīcu – izskaidro šo jēdzienu nozīmi!
Izmanto norādītos resursus drošas informācijas ieguvei!

MEDIJS

MEDIJU VIDE

FAKTS

VIEDOKLIS

MEDIJU IZGLĪTĪBA

MEDIJPRATĪBA

VĀRDA BRĪVĪBA

MANIPULĀCIJA AR INFORMĀCIJU

INFORMĀCIJAS BURBULIS

VILTUS ZIŅA

Resursi

1. Izglītības attīstības centrs. Medijpratība skolām, 2019. Pieejams:
<http://www.iac.edu.lv/assets/Publications/Medijpratiba-internetam1.pdf>
2. *Kā tu lieto medijus?* [Plakāts], 2018. Pieejams: http://www.beverinasnovads.lv/images/dazadi/2018/02/Medijpratibas_veicinasanas_plakats.pdf
3. Ločmele, Klinta. *Medijpratība: kāda ir situācija Latvijā un kā šo prasmi varam veicināt.* [Prezentācija], 04.01.2018. Pieejams: https://www.lps.lv/uploads/docs_module/Medijpratiba.pdf
4. *Pilna doma: Inga Sprinģe par faktu pārbaudi.* [Video], 2017.
Pieejams: <https://www.youtube.com/watch?v=gjhkog3w4v0>